

Leiðarvísir ÍSALP:

Nr. 7: BOTNSSÚLUR seinni hluti

Í seinasta hefti ÍSALP (nr.12) var Botnssúlnasvæðinu lýst, ásamt helstu gönguleiðum. Hér á eftir fer lýsing á snjó- og ísklifurleiðum. Kort af þessum leiðum er ekki með í þessu hefti, þar sem þær eru flestar mjög stuttar, en í staðinn eru notaðar myndir til hagræðingar. Hér er aðeins lýst þeim leiðum, sem farnar hafa verið, en margir möguleikar eru enn ókannaðir (sbr. mynd nr. 1). Á svæðinu eru einna bestu snjó- og ísklifur- aðstæður í nágrenni Reykjavíkur, því þar er að finna ótalmargar leiðir af klifurgráðum I-IV.

Þegar um ís- eða snjóklifur er að ræða, er í öllum tilvikum nauðsynlegt að hafa, auk hlýrra skjólklæða, fjallavað og annan útbúnað til trygginga, sem miðist við þær leiðir, sem glíma á við. Hafa ber hugfast, að gráðunin getur aldrei verið nákvæm, því að færi er mjög breytilegt eftir veðri og sumar leiðir eru alls ekki færar nema við góð skilyrði. Besti tíminn til snjó- og ís-klifurs er frá febrúar og fram í maí, en aðstæður geta einnig verið ágætar fyrri hluta vetrar, en birtan þó alltaf minni þá en á vorin.

Enginn klifurtími er áætlaður, því aðstæður eru mjög misjafnar og "vanir" fjallamenn eru væntanlega mun fljótari en "viðvaningar" í klifri.

SNJÓ- OG ÍSKLIFURLEIÐIR:

SYÐSTASÚLA - NORÐAUSTURHLÍÐ:

Leið nr. 1 : Austurhryggur:

Gráða I.

Lengd 80 m.

Þessi leið er auðveld yfirferðar og eru þar engin íshöft eða hengjur.

Leiðin er á gönguleið nr. 6 (lýst í 12. tbl. ÍSALP) og er sjaldan ófær. Til trygginga er öruggast að nota snjóankeri (deadman).

Leið nr. 2:

Gráða I.

Lengd 130 m.

Löng klifurleið úr Miðsúludal upp að kletti á austurhrygg Syðstusúlunnar (sjá mynd nr. 1). Tryggingar eru nauðsynlegar og heppilegast að nota snjóankeri og/eða ísaxir. Gilið, sem farið er upp eftir, er fremur einföld snjóleið. Alvarlegar hengjur eða íshöft eru ekki á þessari leið.

Leið nr. 2 - afbrigði:

Gráða:II

Lengd 130 m.

Í stað þess að klifra beint upp á hrygginn, er farið til hægri (vesturs) upp 4 m langt íshaft í klettabeltinu rétt neðan við hrygginn (sjá mynd nr. 1).

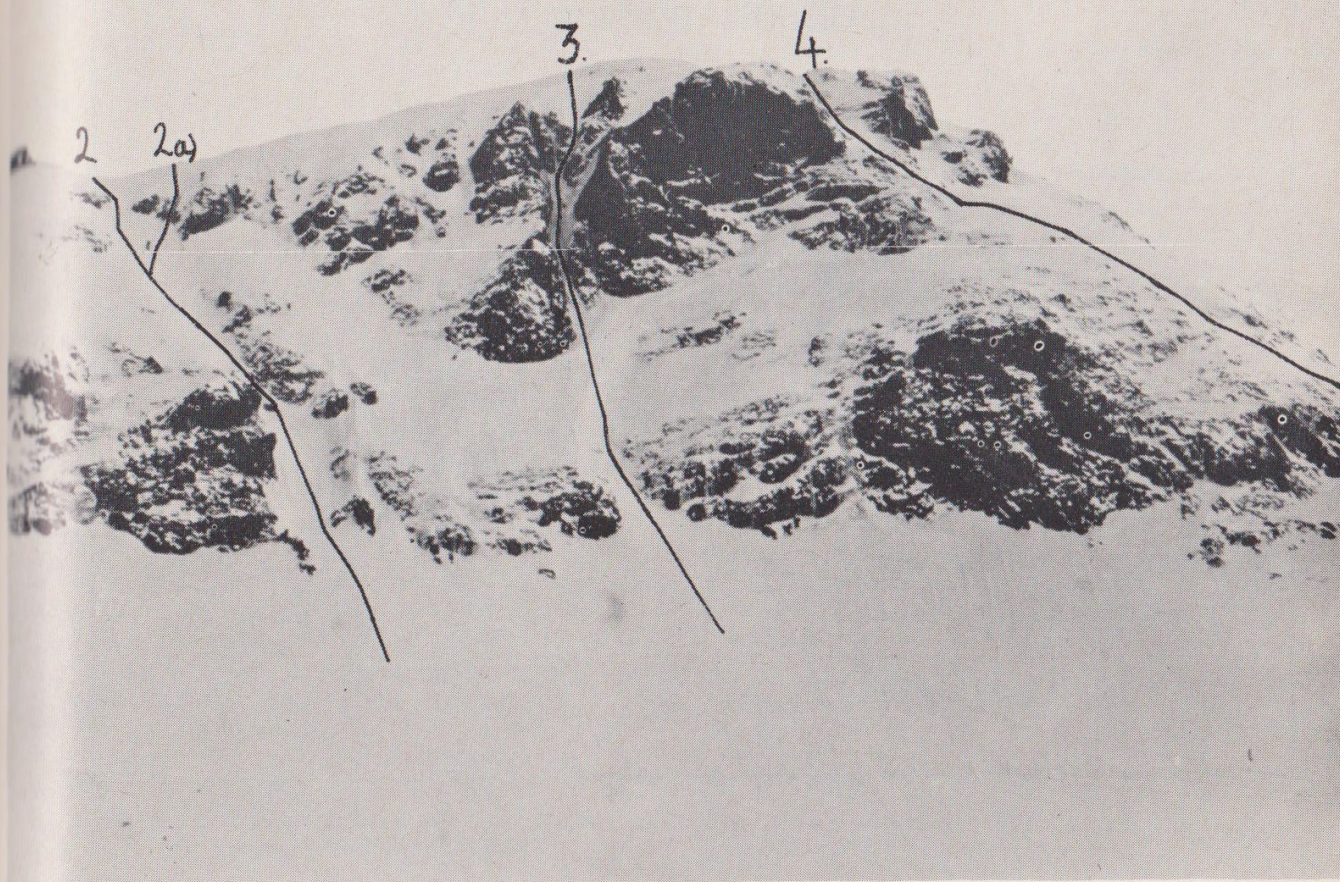
Leið nr. 3 : þrengslin:

Gráða:III/IV.

Lengd 150 m (erfiðleikar efstu 70 m).

Löng ís- og snjóklifurleið, fær við bestu skilyrði og aðeins fyrir mjög "vana" klifurmenn. Lagt er af stað úr Miðsúludal og farið upp breitt gil, sem sker klettabeltið, og snjóbrekku að þrengslunum. Þessi kaflar er um 80 m og telst til I. gráðu snjóklifurs. Höft eða hengjur eru ekki á þessari leið. Bratti er mikill uppi í mynni sjálfra þrengslanna og neðst í þeim er um 5 m langt 70° bratt íshaft. Hér er best að reka inn ísskrúfu eða ísfleyg og tryggja næsta mann upp til sín áður en lagt er á brattann. Þegar komið er upp fyrir fyrsta íshaftið

Mynd 1: Syðstasúla, norðausturhlið.

minnkar hallinn í um 50° og helst það næstu 10 m. Þá tekur við um 8 m langt og 70° bratt íshaft. Ágætt er að reka inn millitryggingu áður en lagt er í haftið. Þegar upp fyrir haftið er komið, klofnar leiðin í tvennt, best er að halda beint áfram, því leiðin til hægri er ekki samfelld, klettur slíta hana í sundur á kafla. Haldið er áfram, uns leiðin skiptist aftur, þá er stansað, enda um 35-40 m niður til næsta manns. Nú er tryggt með ísöxi og/eða snjóankeri (stundum betra að nota ísskrúfur) og til öryggis má negla bergfleyg í klettinn. Nú er næsti maður tekinn upp, því næst er farið upp íshaftið, sem er lengst til hægri (vesturs), því að jafnaði er mesti ísinn þar. Upp að haftinu, sem er jafnframt síðasti og erfiðasti

"farartálminn" á leiðinni, er um 50° bratti, en haftið sjálf er yfir 80° og 4-6 m langt. Millitrygging áður en lagt er á haftið er ákjósanleg. Þegar komið er upp úr þrengslunum, tekur við samfelld snjóbrekka. Er þá klifrað upp á hrygg Syðstusúlunnar og næsti maður tekinn upp. (Einnig er hægt að klifra þessa leið með því að hafa 20 m á milli manna, en það tekur lengri tíma, þar sem tryggingarstaðir verða fleiri).

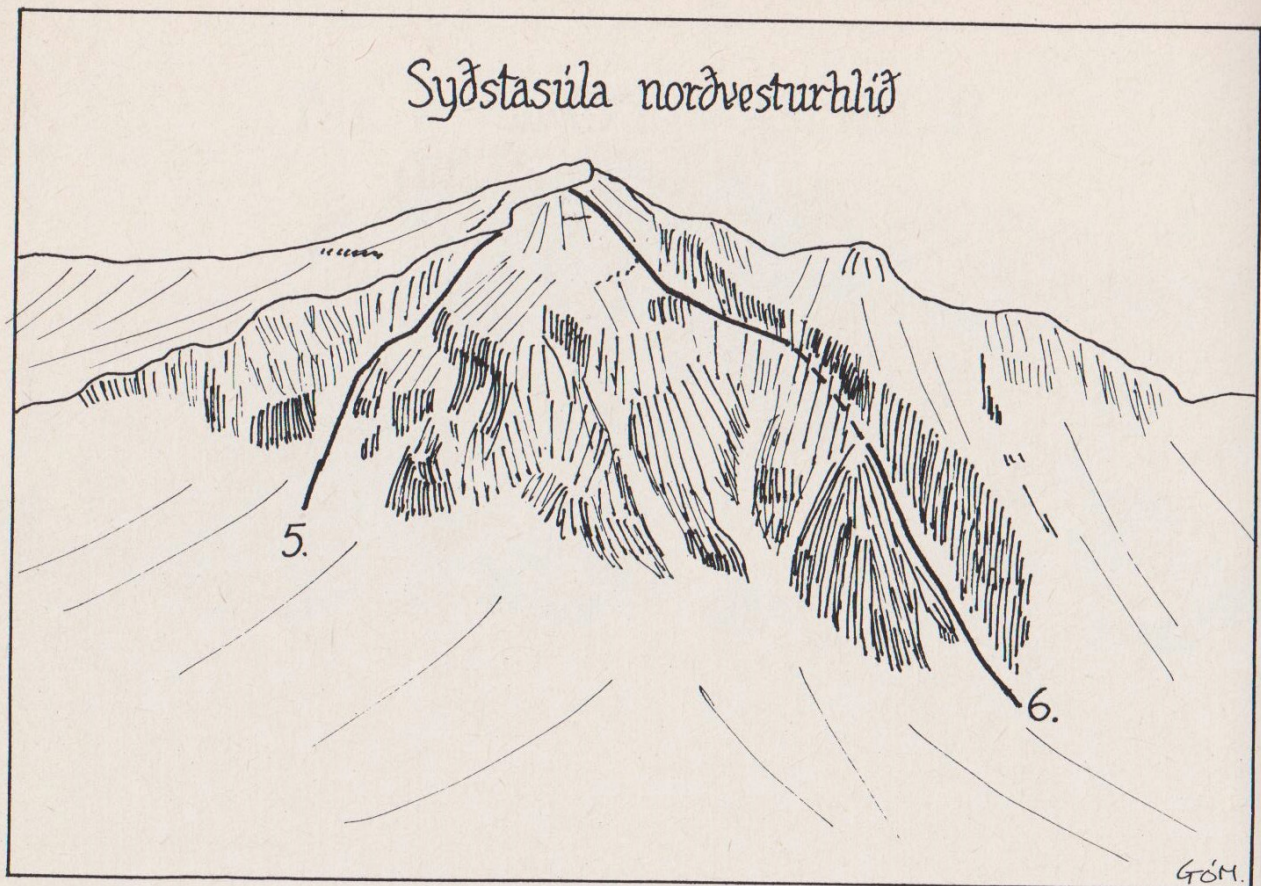
Klifurleið nr. 4:

Gráða: II

Lengd 175 m.

Skemmtileg snjóklifurleið upp á austurhrygg Syðstusúlunnar, upp úr Miðsúludal. Engir meiriháttar erfiðleikar eru á leiðinni, en-

Mynd 2:

bratti er mikill, sérstaklega efst. Farið er upp austast úr skálinni fyrir norðaustan hátind Syðstusúlunnar. Er þá stefnt til austurs, upp í gilið undir stóra klettinum, sem er um 200 m fyrir neðan (austan) hátind Syðstusúlu. Dálítil ísing getur verið á klettinum og smáhengja rétt áður en farið er upp í gilið, annars er leiðin greið og án teljandi farar-tálma.

SYÐSTASÚLA - NORÐVESTURHLÍÐ:

Leið nr. 5:

Gráða:I

Lengd 80 m.

Einföld snjóleið úr Súlnadal upp á norðurhrygg Syðstusúlunnar (sjá mynd 2). Engin höft eða íshengjur eru á þessari leið, sem er jafnframt auðrötuð. Meðalhalli mun vera um 45-50°

Leið nr. 6: "Dráttur"

Gráða:II

Lengd 200 m.

Ein lengsta snjó- og ísklifurleið í Botnssúlum (sjá mynd nr. 2). Lagt er af stað upp úr Súlnadal neðst í klettabeltinu norðvestan undir hátindinum. Farið er beint upp gilið, sem er um 10 m breitt neðst. Gilið breikkar eftir um 25 m, en greinist jafnframt í að minnsta kosti þrjú snjófyllt gil. Haldið er áfram upp gilið, sem er lengst til hægri (vesturs). Áður en haldið er áfram, er best að reka niður tryggingu, því nú eykst brattinn og er á köflum rúmlega 50°. Gilið mjókkar jafnframt og verður um 2 m breitt. Þegar um 100 m eru að baki, skiptist leiðin í tvennt. Sé haldið beint áfram og síðan upp á norðurhrygg Syðstusúlunnar, eru engin íshöft á leiðinni. Þá telst leiðin af I. gráðu,

en skemmtilegast er þó að fara upp til vinstri (austurs) upp 4 m, 60° bratt íshaft og áfram upp mjótt og bratt gil, sem síðan hverfur út í vesturhliðina á norðurhrygg Syðstusúlunnar. Gæta þarf fyllstu varúðar þegar komið er upp fyrir gilið, því að klifrið er ekki búið, auk þess er mikill bratti og mikil vegalengd niður í Súlnadal. Efst við norðurhrygginn getur verið smáhengja.

Mörgum klifurleiðum í Syðstusúlunni hefur enn ekki verið lýst, en ofantalið verður látið nægja í þessu hefti. Síðar er gert ráð fyrir frekari lýsingu á öðrum klifurleiðum.

HÁASÚLA:

Háasúla er alls staðar brött og fáar samfelldar snjó- og ísklifurleiðir þar að finna. Bergið í Háasúlu, eins og víðar í Botnssúlum, er "ótraust" og því eðlilegast að klifra í snjó og ís. Tvær klifurleiðir eru augljósar vestan og norðan í Súlnunni, en síðustu 70 m eru sameiginlegir báðum leiðum. Verður nú þessum leiðum lýst:

Leið nr. 7: Vesturgil:

Gráða: II

Lengd 150 m.

Gengið er norður úr skarðinu milli Háu- og Vestursúlu, í vesturhlið Háusúlu, að gili, sem gengur niður úr vesturhrygg Háusúlu. Þegar að gilinu er komið, skal fara í línu og síðan leggja af stað upp gilið, sem er auðfarið. Gilið er af I. gráðu snjóklifurs og um 90 m langt. Þegar komið er upp á vesturhrygginn, skal reka niður tryggingu, helst snjóankeri, áður en haldið er áfram.

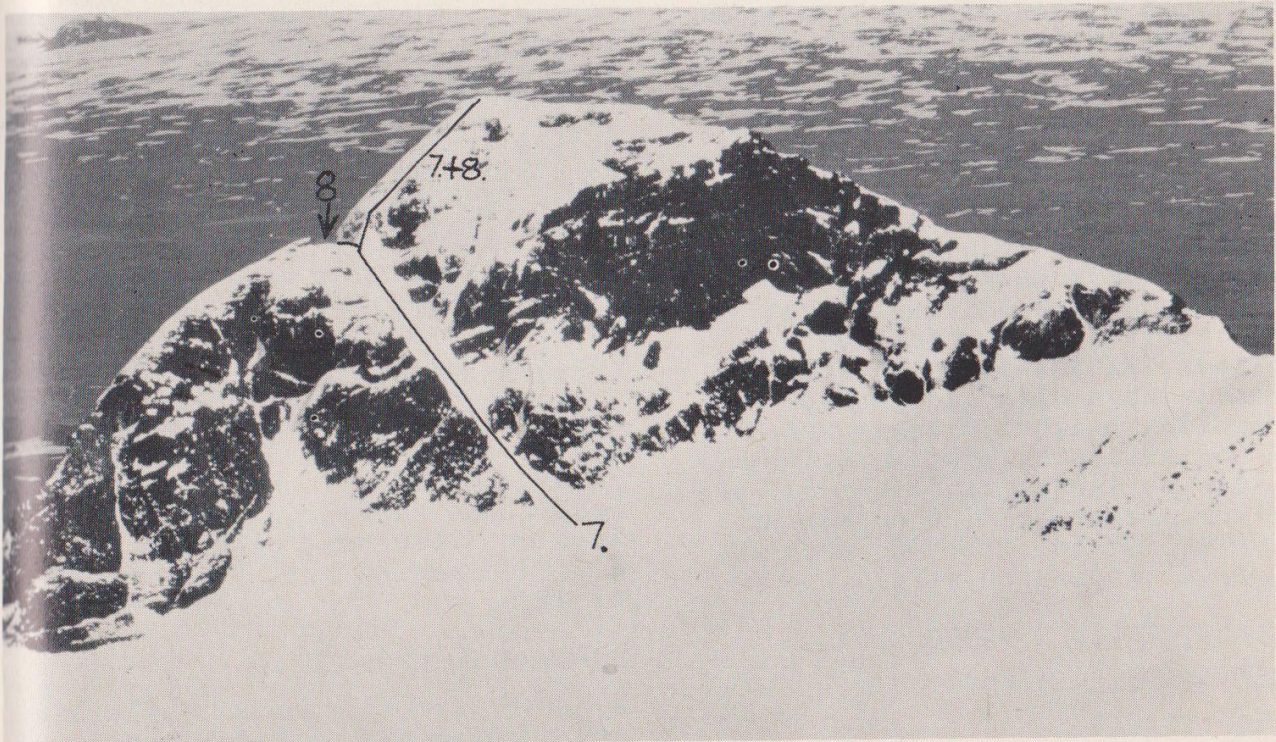
Frá hryggnum upp á tindinn eru um 60 m. Fyrstu 10-15 metrana er brattinn um 60-65° og upp ísi- eða snjólagt berg. Bergið er "sæmilegt" en þessi kafli getur verið snjólaus. Þegar upp fyrir klettahaftið er komið, tekur við samfelld snjóbrekka, um 50° brött, upp á tindinn.

Leið nr. 8: Norðurgil:

Gráða: II

Lengd 150 m.

Farið er norður fyrir Háusúlu. Þaðan er klifrað upp breitt gil

Mynd 3: Háasúla, vesturhlið.

Mynd 4: Miðsúla, suðausturhlið.

(norðurgilið), sem gengur niður úr vesturhrygg Háusúlu. Smáhengja er efst, en annars er leiðin greið. Þessi leið sameinast leið nr. 7, þegar upp á hrygginn er komið, og er nánari lýsing því óþörf.

MÍÐSÚLA:

Miðsúla býður upp á ágætt og yfirleitt létt snjóklifur, auk þess sem leiðirnar eru oftast stuttar. Klettahöft geta þó verið "vandamál," ef þau skera leiðina. Að auki eiga allar leiðirnar, sem verður lýst, sömu endastöð, þ.e. hátindur Miðsúlunnar. Leiðir á Miðsúlu eiga allar langan aðdraganda, þ.e. halli eykst með hæð og er mestur efst. Klifurleiðin byrjar því í öllum tilfellum, þegar hallinn er kominn í um 45° og þar yfir, og endar, þegar á tindinn er stigið.

SUDAUSTURHLÍÐ MÍÐSÚLU

Leið nr. 9: "Direct:"

Gráða: II/III.

Lengd 50-6 m.

Leiðin byrjar úr Miðsúludal og tekur stefnu beint á tindinn upp ísi- og snjólagt gil í klettabelti fyrir neðan tindinn (sjá mynd 4). Engar hengjur eru á leiðinni, en gilið sem er um 30 m langt, er oft ísilagt og mjög bratt, varla fært nema við góð skilyrði. Þegar upp úr gilinu er komið, er haldið áfram upp á tindinn, og eru þar engir farartálmar.

Leið nr. 10:

Gráða: I.

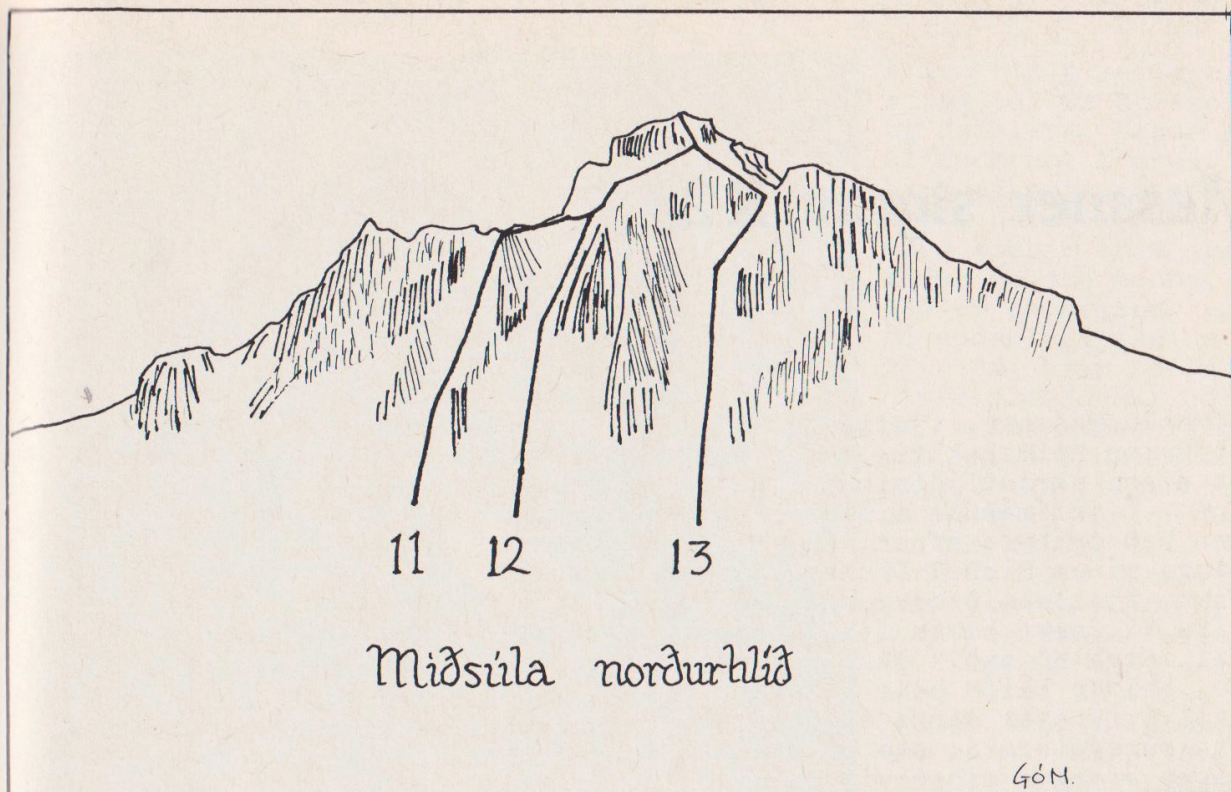
Lengd 50-60 m.

Þessi leið liggur um 20-30 m vestar en leið nr. 9 (sjá mynd 4) og er auðveldari. Hér eru engin íshöft eða hengjur. Lagt er af stað úr Miðsúludal og komið upp á suðurhrygginn rétt fyrir neðan tindinn.

NORÐURHLÍÐ MÍÐSÚLU:

Nokkrar skemmtilegar klifurleiðir eru norðanmeginn í Miðsúlunni. Verður þremur leiðum lýst.

Mynd 5:

Leið nr. 11:

Gráða: I/II.

Lengd 90-100 m.

Gengið er upp að gili (sjá mynd 5), sem liggur niður af austurhrygg Miðsúlunnar og klifrað þar upp á hrygginn. Upp úr gilinu getur verið smáhengja. Nú er farið á ská til vesturs fyrir neðan hátindinn og út á vesturhrygginn rétt neðan við tindinn. Smá klettahaft er efst á hryggnum, en það er yfirleitt lagt ísi eða snjó.

Leið nr. 12:

Gráða: I/II.

Lengd 90-100 m.

Klifrað er upp gilið næst fyrir vestan leið nr. 11 upp á austurhrygginn. Hengjur eru sjaldgæfar upp úr gilinu. Síðan sameinast þessi leið leið nr. 11.

Leið nr. 13:

Gráða: I/II.

Lengd 90-100 m.

Farið er upp breitt gil, sem er beint norðan undir hátindi Miðsúlunnar. Klettahaft getur verið farartálmi, ef farið er beint upp úr gilinu. Efst má því fara á ská til vesturs út á vesturhrygginn, er þar jafnan samfelldur snjór. Þaðan er haldið áfram vesturhrygginn og efst sameinast leiðir nr. 11 og 12.

Guðjón Ó. Magnússon.